

MAVILÁG

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Regina Maria (v. Deák Fe-
renc-sz. 11.) Telefon szám: 6-50.
Előfizetési ár: Egész évre 600 lej,
fél évre 300 lej, negyedévre 150
lej, egy hónapra 50 lej. Külföldi
személyek az áraknak kétszerese.
Hirdetések közlése tarifa szerinti.
Apróhirdetések ára: egy sor 2 lej.
Vastagabb betűvel 4 lej.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Moldovan tartományi igazgató beszámol a sajtónak a borsai tűzkatasztrófáról

„Türhetetlen, hogy két hivatásáról meg- feledkezett pap még a katasztrófa után is izgasson a szerencsétlenek ellen”

Minden eszközzel meg fogom őrizni az ország rendjét és nyugalma, — jelentette ki dr. Moldovan Valér. — A borsai tűzkatasztrófánál veszedelmesebb a gyűlölet lángját a lelkekben felgyújtó szikra. — Kolozsvári detektiveket küld Borsára a tartományi igazgató, hogy a nyomozásnál a vizsgálóbírónak és a főügyésznek adatokat gyűjtsenek. — Dr. Lázár Illés máramarosi kormánypárti képviselő nyilatkozata

Még a kövek ből is könnyet fakaszt a máramarosi nyomor

(Kolozsvár.) Moldován Valér tartományi igazgató, aki most tért ki Borsáról, szerdán délután fogadta a sajtó képviselőit, akiknek elmondotta borsai tapasztalatait. — Vasárnap, Nagybányán vettem a hírt, — kezdi érdekes exozóját a tartományi igazgató, — hogy Maniu miniszterelnök ur arra kéri, hogy utazzak rögtön Borsára és vizsgáljam ki a tűz keletkezésének okait és osszam szét a kormány ezáltal gyorssegély gyanánt kiutalt négyszázezer lejt. Szigeten hétfőn reggel megérkeztem a vizsgálat első eredményeit és akkor találkoztam dr. Fischer képviselővel, aki közölte, hogy az eddigi vizsgálat nem komplett. Miután minden elfogultság nélkül, tisztán akartam látni ebben a rettenetes katasztrófa kulisszái között, arra kértem Fischer képviselőt, hogy jöjjön velem és asszisztáljon a tanúk kihallgatásánál, hogy

egyetlen zsidó tanu se léljen elmondani azt, amit tud a katasztrófa keletkezéséről. Parancsot adtam dr. Chindris szigeti főügyésznek, hogy jöjjön velem és megindultunk Borsára.

Nem érdeke a román államnak eltusolni a történeteket

— Értsék meg uraim, — mondja dr. Moldován, — a román államnak nem érdeke eltusolni az ügyet, ha tényleg büntény okozta a katasztrófát és ha ez tényleg bebizonyul, akkor a bűnösöket börtönbe vetjük még akkor is, ha annyian vannak, hogy az összes börtönök megteljenek velük. Ismétlem uraim,

hogy nekünk érdekünk, hogy az igazság kiderüljön,

mert ha vannak bűnösök, bűnhődjenek és ezt megállapítani a vizsgálóalyat dolga, de ha nincsenek bűnösök, nehanem véletlen szerencsétlenség műve volt a tűz, akkor a rágalmak szűnjenek meg.

— Teljesen kikapcsoltam magam-

ból minden szubjektív érzést — folytatja a tartományi igazgató —, mert aki valamilyen szubjektív érzéssel megy, az nem tud tárgyilagossá lenni. Borsán először dr. Salamonnal beszéltem, akinek a házában kiűtött a tűz, majd egy Wentzel nevű német szemtanút hallgattam ki, aki Salamonnéknak segített a tüzet oltani. Elhivattam Nemes Rezső szigeti tűzoltóparancsnokot is, aki az „Uj Kelet”-nek állítólag kijelentette, hogy becsületszavát adja arra, hogy gyújtogatás történt. Megkérdeztem tőle, hogy ebből mi igaz. Nemes kijelentette, hogy a tűz keletkezése után

három órával érkezett Borsára és akkor az „Uj Kelet” tudósítója azt a kérdést tette neki, hogy mi a véleménye a tüzről és ugyanakkor hozzátette azt is, hogy a tűz három helyen gyulladt ki egyszerre és vajon nem-e történt gyújtogatás. Nemes erre azt a kijelentést tette, hogy az esetben, ha a tűz egyszerre három helyen gyulladt ki, akkor valószínű, hogy gyújtogatás történt, de becsületszavát erre nem adhatta, már csak azért sem, mert akkor még a tűzvizsgálatot meg nem kezdték.

Nem hiszem, hogy gyújtogatás történt . . .

Salamon doktor deklarációjában elmondotta, hogy ellenségei nem voltak, senkit a ház körül olálkodni nem láttak és akkor első pillanatban az a gyanu merült fel bennem, hogy talán a szolga személyzetéből gyújtogatott volna valaki. Ez a feltevés azonban megdőlt,

mert az egész család bizonyította, hogy szolgaszemélyzetet kipróbált, hűséges cselédekből áll. — Jelzem, hogy mindenkivel beszéltem Borsán, zsidókkal, románokkal, de a tapasztalatok után nem hiszem, hogy gyújtogatás történt volna.

Az antiszemita-mozgalmak vezetőjét háromszáz ember kíséri a vizsgálóbíróhoz

— Borsán azért furcsa dolgot tapasztaltam, — folytatja Moldován dr. — Mikor megérkeztem a községbe, nagy tömeget láttam felvonulni kampós kereszt zászlók alatt Berindei és Dumitrescu lelkészek vezetésével. Megkérdeztem, hogy hová mennek. Azt a választ kaptam, hogy a két papot és tíz parasztot beidézte a szigeti vizsgálóbíró és a többi kíséri őket és az utbaeső falukban még újabb tömegeket akarnak felszedni, hogy minél többen legyenek, akik a bíró elé érkeznek. Megmagyaráztam ne-

kik, hogy a bíróságot nem lehet presszionálni és helytelen dolgot cselekedni. Ha a gyanúsítottaknak tanukra lesz szükségük, akkor bevezetik majd őket, akit akarnak és ha sokan vannak, ki jön hozzájuk a vizsgálóbíró. De nem hallgattak rám és tovább vonultak. Miután nem engedhető meg, hogy a gyanúsítottak pressziót gyakoroljanak a bíróságra, parancsot adtam, hogy csendőrkordon állja el az utat és csak az idézőt kapott gyanúsítottakat engedjék tovább.

—

Leírhatatlan nyomor van Borsán

— Mélyen megrendülve álltam a tűz színhelyén, — folytatja a tartományi igazgató. — Szerencsétlen emberek ezrei, anyák és gyermekek éheznek a szó legszorosabb értele-

mében. Betevő falujuk nincs ezeknek az szerencsétleneknek és nincs egy fedél, amely alatt meghúzódhatnának. Elhivattam a két antiszemita lelkészt a primáriára és

ráműtattam a kint várakozó, nyomorgó tömegre és szemrehányásokat tettem, hogy ezen szerencsétlenek ellen izgatták az ugyanolyan szerencsétlen sorsban levő román parasztokat. Máramarosban egyformán nyomorgnak, éheznek. A két hivatásának meg nem felelő papnak szemére vettem, hogy volt szívük a nyomorokban mindenre fogékony embereket egymás ellen izgatni és elvetni a gyűlölet lángját a lelkekben. Ezek után egy bizottságra bízom a gyorssegély kiosztását és folytattam a további vizsgálatot.

Megértem azokat is, akik a gyújtogatás vádját hangoztatják . . .

— Az antiszemita izgatások után keletkezett Borsán a tűz — folytatja az érdekes exozét a tartományi igazgató —, és így megértem, hogy első pillanatban mindenki arra gondolt, hogy a bujtogatások eredménye a gyújtogatás. Ez szinte természetesnek tűnik fel, de a valóságban másképp áll a helyzet.

— Beszéltem a rabbival, aki elmondotta, hogy néhány nappal a tűz előtt egy zsidó jött hozzá, hogy

hallotta, amint több paraszt arról beszélgetett, hogy Borsá porrá fog égni.

Hogy ebből mi igaz, azt kivizsgálni a vizsgálóbíró dolga. Hallottam azt is, hogy a zsidók kutjait hetőmték és

kértem, hogy mutassanak meg egy ilyen kutat, de mindenki csak mástól hallotta és nem tudtak ilyen mutatai az egész faluban.

Én mindenkit kihallgattam, minden gyanút a vizsgálóbíró és a főügyész elé juttattam, de ismétlem, nem találtam olyan tény, amely bizonyítaná, hogy gyújtogatás történt. Beszéltem a cizistákkal is, akik kijelentették, hogy tényleg halálra gyűlölik a zsidókat, de tiltakoztak az ellen, hogy őket gyújtogatás gáztettével vádolják. Hogy vádolták őket, azt megértem, mert a borsai lakosságon egy beteges pszichózis vett erőt.

Egymást vádolta Borsa zsidó és román lakossága

Hogy a borsai lakosságon milyen pszichózis vett erőt, annak illusztrálására a tartományi igazgató a következőket mondotta:

— A román lakosság azt állította előttem, hogy mikor a zsidók házai égtek robbanások hallatszottak és a zsidók házaiban felrobbantak az elrejtett bombák és löszerek. A zsidók ugyanakkor azt állították a románokról, hogy azok kézigránátokat rejtegetnek házaikban és adott pillanatban meg akarják támadni őket. Mikor mindkét részen felszólítottam a vádaskodókat, hogy csak egy nevet említsenek, akinél fegyverek vannak elrejtve, akkor derült ki, hogy senkisé tud semmit, mindenki csak mástól hallotta a dolgot. Robbanások voltak ugyan, de nem bombák, hanem fekete szesz és benzin robbant egyes házakban és ezt már bombáknak minősítették az izgatott kedélyek.

Az antiszemita izgatások miatt merült fel a gyújtogatás gyanúja

— Mindezen állítások és még sok más gyanu annak a pszichózisnak a következménye, amely a lakosságot a pusztulás következtében elfogta. Ennek a lelkiállapotnak teljes objektivitással kell felébe kerülni és kihámozni az igazságot.

Kolozsvár legügyesebb detektívjeit küldik ki Borsára a nyomozást leolvasni

— A vizsgálat még folyik — mondja a tartományi igazgató — és vizsgálat vezetése az igazságszolgáltatás kezében jó helyen van és ha szükségét fogják látni, Kolozsvár legügyesebb detektívjeit küldöm ki Borsára nyomozni, hogy a vizsgálóbírónak és a főügyésznek segítségére legyenek az adatok felkutatásában. Ki kell jelentenem azonban, hogy azok, akik továbbra is gyújtogatásról beszélnek, nem tesznek jó szolgálatot sem az országnak, sem pedig saját kisebbségüknek. És ha az első órákban az a feltevés, hogy gyújtogatás történt, nem is látszott kizártnak, most már lehiggadt kedéllyel kell a sajtónak a szomorú szerencsétlenséggel foglalkoznia és a közvélemény megnyugtatóra törekednie.

A lelkekben a gyűlölet lángjának felgyújtása veszedelmesebb a tűznél

— Az a gyanu, hogy gyújtogatás történt, a megmérgezett atmoszférának tulajdonítható. Másutt is voltak tüzkatasztrófák, de a gyanu ilyen intenzíven, mint itt sehol sem merült fel. Ennek oka az, hogy az ottani lakosság, — nem csak a borsai, — hanem az egész megyében a nyomorúság és a nélkülözés legborzalmasabb korszakát éli. Annak az embernek, aki éhes és nincs munkaalkalma és reménye sem arra, hogy jóllakik, a legkön-

nyebb elcsavarni a fejét és az ilyen éhezőkben a legkönnyebb lángrobbantani a lelkekben azt a szikrát, amely pusztít és rombol. Azt tartja a román közmondás, hogy a szegény emberben hét ördög lakik. Az éhes emberben pedig benne van az egész pokol és ezért volt veszedelmesebb a borsai tűznél a lelkekben a gyűlölet lángjának a felgyújtása.

A hivatásukat félreértő papoknak nincs helye Máramarosban

Moldován tartományi igazgató egészen tűzbe jön és indulatosan az asztalra üt és emelt hangon folytatja:

— A borsai tűzvész bizonyítja, hogy az antiszemita tűzzel nem szabad játszani.

A kormánynak és közegeinek kötelessége gátat vetni annak a bűnös agitációnak, amely Máramaros nyugodt életét állandóan nyugtalanítja és kötelessége minden eszközt felhasználni, hogy a megye népének szociális nyomorúságon segítsen. Csakis megfelelő gazdasági intézkedések huzhatják ki az antiszemita agitáció méregfogait. Én mindenestre megteszem a legsürgősebb intézkedéseket az ottani atmoszférá enyhítésére és mielőbbi megszüntetésére,

mert tűrhetetlen, hogy két hivatás félreértő pap a könyörületességről és a segítség hangoztatásáról és nemes missziójáról megelégedkezve, még a tüzkatasztrófa után is izgasson.

Lázár Illés máramarosi kormánypárti képviselő nyilatkozata

Dr. Lázár Illés kamarai képviselő, aki a máramarosi problémák megoldásának sürgetésével tette a román politikában nevét ismertté, a borsai eseményekre vonatkozólag a következőket mondta:

— Kissé különösnek tűnik, hogy én, mint a nemzeti-parasztpárt tagja nyilatkozom így, de igazságérzetemet nem tudom elfojtani.

Anélkül, hogy vádolnék valakit, ki kell jelentenem, hogy Jaga máramarosi prefektus túlságosan erélytelen volt bizonyos népbolondítókkal szemben,

akiknek agitációját nem fékezhettem meg és engedtem, hogy ott terjedjenek el a káros eszmék, ahol a legnagyobb a nyomor. Mély részvétem

a borsai zsidóságé és a szívem fáj, ha arra gondolok, hogy lelketlen kutmérgezők miként dúlták fel a tradicionális máramarosi békét.

Ennek a két papnak, akik papi hivatásukról megelégedtek, nincs helyük Máramarosban és

haladéktalanul megteszem a lépéseket az illetékes püspökségek útján, hogy eltávolítsák őket. Ez kötelességem.

Én nem politizálok, én nem kívánok polemizálni se a cuzisták, sem más pártok érveivel, de mint Erdély első hivatalnokai,

felelős vagyok ennek az ország-résnek a rendjéért és a nyugalmaért és azt minden körülmények között meg is fogom őrizni.

A tartományi igazgató végül arra kérte a sajtó képviselőit, hogy közös munkával hassanak oda, hogy a borsai tűzvész körül keletkezett téves híresztelések véget érjenek és együttes erővel támogassák a segélyezés nagy munkáját, amely hivatva van a koldussá vált lakosságnak újra felépíteni otthonát.

a borsai zsidóságé és a szívem fáj, ha arra gondolok, hogy

lelketlen kutmérgezők miként dúlták fel a tradicionális máramarosi békét.

— Nem bűnbak keresés a célom, de a felelős tényezők közül valakit felelősségre kell vonnunk azokért a mulasztásokkal telt politikáért, amelyek elsősorban a prefektusnak kell a következményeket levonni. Akár véletlen, akár pedig szándékosság okozta a tüzet, a borsai eseményeket óriási szerencsétlenségnek tartom és bizom abban, hogy a kormány illetékes szervei azt fogják tenni, amit az ország lakosságának és a konszolidációnak érdeke megkíván.

Husz halottat szedték ki eddig a felrobbanás bányából

(BRESLAU.) A hausdorfi Kurt-bányában szerda este 8 óra előtt katasztrófális robbanás történt. A veszélyeztetett tárnákban kétszáz munkás dolgozott. A mentési akció megindult. Egy elzárt tárnarészből 20 halottat emeltek ki. Még nem adták fel a reményt, hogy a bányában elzárt munkásokat megmenthetik.

Rádío Információ Iroda

Cluj-Kolozsvár

Alapítási év 1920.

Szállít belföldi és külföldi kereskedelmi hitelinformációkat

Gyors, pontos és megbízható

Kérjen próbainformációt

Cluj, postafiók 127.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR

Csütörtökön július 10-én este 9 órakor: Salamon Béla Terézvárosi kabaré vendégszám. Rajna Alice főpénésze. A budapesti Terézvárosi kabaré teljes társulata. Egész estét töltő nagy műsor. Mérsékelt helyárak. Sorozatszám 318.

Pénteken július 11-én este 9 órakor: Salamon Béla Terézvárosi kabaré második vendégszám. Csütörtöki műsor megismétlése. Sorozatszám 319.

Szombaton július 12-én este 9 órakor: Salamon Béla Terézvárosi kabaré vendégszám. Második műsor. Sorozatszám 320.

Vasárnap július 13-án este 9 órakor: Salamon Béla Terézvárosi kabaré búcsúvendégszám. Második műsor. Sorozatszám 321.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSOR

Csütörtökön csak 3, 5 és 7 órakor: I. D. szerelem. II. Reveller. III. Pity Ponty, mint kereskedő.

Pénteken csak 3, 5 és 7 órakor: A terleánya, Hajós történet 8 felvonás. A főszerepben Lili Damita. Kacatató burleszk kísérel. Helyárak 20 és 10 lei.

Szombaton csak 3, 5 és 7 órakor: A terleánya. Hajós történet 8 felvonás. A főszerepben Lili Damita. Kacatató burleszk kísérel. Helyárak 20 és 10 lei.

Vasárnap délelőtt 11 órakor Matiné: stambuli tolvaj. Izgalmas kaland történet 7 felvonásban. A főszerepben Douglas Mac Lean. Helyárak 20 és 10 lei.

Vasárnap délután csak 3, 5 és 7 órakor: A terleánya. Hajós történet 8 felvonás. A főszerepben Lili Damita. Kacatató burleszk kísérel. Helyárak 20 és 10 lei.

Felelős szerkesztő: WOJTCZYK-KELEMEN GYULA

Családi ház

minden mellékkeliséggel nagyonkedvező feltételek mellett

eladó

Bővebbet a kiadóhivatalban

Corsó filmszínház

Repülő flotta

Hangos változatban, nagyszerű zene és énekbetéttel. Az Oceanrepülés izgalmas története

Fősz.: Ramon Novarro és Anita Page
Olcsó helyárak

Carmen mozgó

CABIRIA

Gabriel D'Annunzio regénye filmen
Karthago és Róma harca 12 felv.

fősz.: Maciste
Előadások: fél 4, fél 7, fél 10 órakor
Rendes helyárak

Urania

Szenzációs hangos film

A trafilgari oroszán

Fősz.: Corrine Griffith, Várkonyi Mihály, H. B. Warner

Műsoron kívül: Hangos pótkép
VITAPHON produkció

Select mozgó

Premier

Páris románca

Adelaide Heilborn nyomán

fősz.: Clive Brook, Lois Wilson, H. B. Warner és Lilian Tashman

Előadások: fél 6, fél 8, és fél 10 órakor
Rendes helyárak

Hírek

Kitüntetéssel vizsgázott Habsburg Ottó főherceg. Brüsszelből jelentik: Habsburg Ottó előtt ma Louvainben kihirdették, hogy vizsgáját kitüntetéssel tette le.

Meghalt a biborosi kollégium lékánja. Rómából jelentik: Vanuelli biborosi, a biborosi kollégium lékánja a halotti szentségek felvesése után ma meghalt.

Prágába hívják Schober kancellárt. Bécsből jelentik: Csehországi politikai körökben hírek terjedtek arról, hogy a cseh kormány meghívást intézett Schober osztrák kancellárhoz, prágai látogatásra. A Neue Frei Presse beavatott kormányköréből jelenti, hogy ilyen meghívásról nem tudnak.

Időjárás. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárás-prognózisa szerint jelentéktelen hőmérsékletváltozás és helyenkint zivatarra hajlamos időjárás várható.

Egy gőzös mentette ki a tengerből Marmot oceanrepülő. Párisból jelentik: Marmot pilóta tegnap este a Mateli-tengerpart fővenyéről felszállott oceanrepülő útjára, hogy Franciaországba repüljön. A pilóta géphiba miatt a tengerre szállani volt kénytelen és egy gőzös mentette ki életveszélyes helyzetéből.

Merényletet kíséreltek meg az egyiptomi miniszterelnök ellen. Kairóból jelentik: Nahas pasa ellen merényletet követtek el. A miniszterelnök autóját zavargók tömege támadta meg, akik közül többen az autóra ugrottak és le akarták szelni Nahas pasát. Az egyik katona rendcsinálás közben bajonettjével véletlenül a miniszterelnök felé szurt, mire a mellette ülő egyik képviselő a saját testével védte meg a pasát. Az önfeláldozó képviselő belehalt a sebébe.

Pénzt takarított meg! Ha kirándulásaira italszükségletét az „Arany Csizmá”-ban. Strada Regina Maria (volt Deák Ferenc-utca) 29. szerzi be. Gróf Teleki-féle faházak! Egy liter kék- és Aradhegyaljai bor kihordásra 24 lei. Valódi olasz malaga bor. Krém likőrök. Egy liter cuika garantált 30 fokos 60 lei.

Pythia Kolozsvárra érkezett. A hírneves grafológus, aki Károly király visszatérését megjövendölte, Deák Ferenc utca 30. sz. I. emelet, régi lakásán lakik. Bukaresti útja előtt rengetegen felkeresik messze vidékről is.

Külföldi utra megy Mária királyné. Párisból jelentik: A lapok bukaresti jelentései szerint Mária román királyné a román fővárosba érkezése után rövidesen újabb külföldi utra megy Német- és Franciaországba.

Megnyílt a „Fészek-kabaré”. Tegnap este kezdte meg nívós előadásait a „Fészek-kabaré”, amely Gara Ákos, a kiváló költő vezetése alatt áll. A kabaré a Magyar-utca 101. szám alatti Bene-kerében tartja előadásait. Belépődíj nincs.

Nem kaptak még fizetést a kolozsvári bírák

(Kolozsvár.) Szerdán délből a kolozsvári ítélőtábla elnöke inter-veniólt dr. Moldovan Valér tartományi igazgatónál a bírák és az igazságügyi tisztviselők fizetése érdekében, mert habár jóelőre benn-vagyunk már a júliusi hónapban, a bírák és az igazságügyi tisztviselők nem kaptak még fizetést.

Dr. Moldovan tartományi igazgató kijelentette, hogy tudomása

van az esetről és elmondotta, hogy Szatmáron jártakor hasonló dolgot észlelt az ottani tisztviselőknél is. Szatmáron a tisztviselők fizetési utalványaikra bankkölesont vettek fel és így szereztek pénzt. A tartományi igazgató rögtön telefonon interveniólt a kormányhoz, hogy megfelelő összeget küldjenek a tisztviselők fizetéseinek rendezésére.

Cirkus Kratejl

világvárosi műsorát hozza színre Kolozsvár városában a Sétatér-
ren minden este 9 órakor

nagy diszeloadás!

Kedvező impressziót keltett Bratianu Vintila audienciája

(Bukarest.) Bratianu Vintila tegnap délután 6 órakor kihallgatáson jelent meg a királynál. A ma reggeli lapok azt írják, hogy a kihallgatás kedvező impressziót keltett. Bratianu Vintila úgy látja, — írják a lapok, — hogy nagyobb szolgálatot tett a királynak, mint a pártjának, azzal a ténnyel, hogy elismerte a történeteket. Bratianu Vintila a király előtt hangoztatta, hogy magatartása nem a király ellen

irányult, hanem mindössze az alkotmány védelmében történt.

Bratianu Vintila ellen tegnap este, mikor a királyi palotát elhagyta, jelentéktelen csoport tüntetett az utcán. A reggeli lapok szerint a tüntetést az idézte elő, hogy a liberálisok tüntetni akartak Bratianu Vintila mellett és mikor ezt az utca népe megtudta, ellentüntetést akart megkísérlni.

Két betörés történt Kolozsvárt az éjjel

Egy kislány eltűnt, egy szélhámost pedig letartóztattak

(Kolozsvár.) A rendőrség bünygyi osztályának megint mozgalmas napja volt. Az éjjel a Kőker-utca 93. számú házban, szemben Bukur korcsmáros házával, akit tegnap raboltak ki, újabb két betörés történt. A betörők Herman Ernő és Stoica Joan lakásaiba hatoltak be és számos értékes holmit emeltek el.

A bünygyi osztályon ma reggel

bejelentették, hogy Halmágyi Erzsébet 10 éves Pata-utca 165 szám alatt lakó iskoláslány eltűnt szülei lakásáról. Ugyancsak ma reggel kezdték meg Marin Nicolae, a Gazdasági Akadémia laboránsának kihallgatását, akit különböző szélhámosságok miatt az éj folyamán tartóztatott le a rendőrség.

A király elnököl ma délelőtt a minisztertanácson

(Bukarest.) Ma délelőtt a királyi palotában fontos minisztertanácsot tartanak, amelyen Öfelsége II. Károly király elnököl. A minisztertanácson kizárólag gazdasági problémákat fognak tárgyalni, amelyek

alapját képezik majd a kormány jövőbeni gazdasági programjának. A holnapi minisztertanácsot ma egy másik minisztertanács előzi meg, amelyen a holnapi tácskozásokra készülni kell az anyagot.

Existenciát temetett ismét a kolozsvári adóhivatal

(Kolozsvár.) Szerdán megint üzletet árvereztek Kolozsváron. Veres Miklós papirkereskedő Deák Ferenc-utcai üzlete előtt támadt ezalkalommal a csoportosulás és a járókelők felháborodva nézték, amint az értékes árukat ugyszólván banikért

kótyavetelték el a fiskus közegei. Az adójazzband elmaradt ezuttal, nem tudjuk, hogy az adóhivatal mondott le a kutyasintér dobos közreműködéséről, avagy a kutyasintért rendítette meg az adóárverés szomorú látványa és nem haj-

landó tovább pergetni a dobot az existenciák kivégzésénél. Valószínűleg a cigánydobos hagyta ott a szomorú foglalkozást.

Üzletet árvereztek ismét szerdán Kolozsvár egyik főutcáján. A járókelők megálltak a szomorú látvány-
nál, a szomszéd kereskedők is oda-
siettek az üzlethez, ahol szerencsét-
len kartársukat temette maga alá
az adóhégy és voltak emberek, akik
könnyet morzsoltak szét szemükben
a szomorú látványra.

— Hát meddig fog ez még így
menni — mondták az elkeseredett
nézők —, hogy garasokért vagy-
onokát prédáljon el az adóhivatal és
kivegye családok emberek kezéből a
kenyeret?...

— Hogy meddig tart, azt nem
tudom — mondta egy kereskedő —,
én már fásultan nézem a dolgokat,
nekem mindegy, mert holnap, vagy
holnapután ugyanez a sors ér en-
gem is.

— De hát miért nem próbál ha-
ladékat kérni, hiszen az egziszten-
ciáját mentheti meg vele? — ér-
deklődtek a körülállók.

— Haladék nincs, mondják min-
dig az adóhivatalnál, — hangzik a
válasz, — és a sajátomat már nem
is bánom, csak a becületemet saj-
nálom, mert a külföldi hitelezők
árúját is elárverezik, sőt a bizo-
mányba hapott árukat is és attól
félek, hogy soha sem tudom meg-
magyarázni a külföldi hitelezőknek,
hogy nem tudtam megakadályozni
azt, hogy az adóhivatal el ne árve-
rezze az ő árujukat...

A jelenlevők rábólintanak, hogy
ez igaz.

Két-három árverési hiéna előre-
tolakszik és az üzlet ajtajában a
végrehajtó rámutat vagy 4000 lej
értékű árucsomóra és harsány han-
gon kiáltja:

— Háromszázötven lej először,
háromszázötven lej másodsor, senki
többet? ... háromszázötven lej har-
madsor...

és beinkasszálja érepenzékben az
árverési hiénától a pénzdarabokat,
amelyeknek csörgése ez esetben
úgy tűnik fel, mintha koporsón dü-
börögnének a rögök. Azután föl-
hangzik ismét a végrehajtó hangja:
ki ad többet érte? ... és egy exis-
tenciát ismét eltemetett Kolozsvárt
az adóhivatal...

HA

van pénze! Ha nincs pénze!
Ha lesz pénze!

Mindenkép vásárolhat 5 havi, vagy
20 heti részletfizetésre a most ujonan
megnyílt Rottenberg Márton cég Textil
divat és Confectio áruházában, Carolina-
tér 5. sz. az Ipartestület székházában.
I-a kivitelben tavaszi női kabátok a leg-
divatosabb szövetekből. Kész férfi öltö-
nyök a legjobb kivitelben. Férfi és női
szövetek dus választékban. Selymek min-
den létező minőségben és színekben.
Vásznak, siffonok, batisztok és minden
divat dolgok legolcsóbb beszerzési for-
rása. Látogassa meg üzletemet s győ-
ződjön meg előnyös és jó kiszolgálá-
somról. Minden hitelképes egyén ki lesz
szolgálva. Tisztelettel

ROTTENBERG MÁRTON, CLUJ
P. Carolina 5. Főútlelet Oradea Str. Iorga 15

Edison Erdélyben elsőnek berende-
zett beszélő filmszínház

2 szenz. 3 órási előadás 18 felv.

I. Zsiványbecsület
Dráma az aranykeresők életéből 9 felv.
Fősz.: George O'Brien, Olive Borden

II. Tüskés dróti
Megható dráma 10 felv.
Fősz.: Clive Brook, Pola Negri

Magyar Színház

Előadások: 3, 5, 7 órakor. Helyárak: 20 és 10 lei.

Blondinette (Diákszerelm)
Groteszk filmjáték 8 felvonásban

Este 9 órakor: **Salamon Béla, Rajna Alice** és a buda-
pesti **Teréz körúti Színház vendégjátéka**
Színházi helyárak

Opera és N. Szính.

Nyári szünet

Fogadjunk

— Fogadjunk Pancser, el sem hiszi, ha mondom, kíváncsi vagyok rá, a borsai tüzvész után mit mondtak az odaváló zsidók, akik már hetekkel ezelőtt azt az aggodalmukat hangoztatták, hogy egy szép napon porrá ég Borsá?

— Körülbelül olyan elégtelenség lehetett, mint Blattfusznak, aki rászólt a revolverrel játszadozó barátjára:

— „Ne játszd azzal a fegyverrel, mert elszűl...”

Öt perc múlva a revolver tényleg elszűlt és a golyó Blattfusz gyomrába fúródott. Blattfusz először elcsúszott, aztán fölényesen így szólt:

„Na, kinek volt igaza?”

— Hát ez bizony szomorú igazság.

— Mit szél hozzá, úgy hallom, hogy a két antiszemita borsai lelkész, Berinde és Dumitrescu zsidók lettek?

— Hogy-hogy? Miért lettek volna zsidók?

— Mert úgy látom, hogy a lapok alaposan leszédtek róluk a keresztiséget.

— Mondja Pancser ur, mi a véleménye arról, hogy most, a legmosztóbb viszonyok között a kormány egy új minisztériumot, a nemzetgazdasági minisztériumot akarja kreálni rengeteg új állással?

— Mondok magának egy esetet, aztán megérti abból:

A Blauné egy percre magára hagyja a vendégeket és kimegy a konyhába.

„Mari, — fordul a cselédhez, — hány személtre van tej?”

„Négyre.”

„Jó, — mondja Blauné, — akkor csináljon két teát és nyolc kávét.”

— Így már értem, hogy lehet az új minisztériumot csinálni.

— Akkor ennél a rendszernél maradjunk.

Magyar szabadságom alapján vezeték be a román vonatokon a rádiót. Budapestről jelentik: A román vasutakon magyar szabadságom alapján fogják bevezetni a vasúti rádiót.

Ma várható ítélet a prágai katonaszabadsági botrányban. Prágából jelentik: A hadbíróság megkezdte dr. Dvorak Ernő törzsorvos, az ismert drámaíró katonaszabadsági bűnperének tárgyalását. Ítélet az ügyben mára várható.

Turistakirándulás. Az Erdélyi Kárpát Egyesület f. hó 13-án, vasárnap kirándulást rendez a festői szépségű Dregán völgybe. Ugyanakkor a Nagyvárad Sportegylet turista szakosztálya is ide rendez kirándulást, mellyel találkozni fogunk. Gyülekezés az állomásnál szombaton éjjel fél 2 órakor. Indulás 2 óra 10 perckor induló személyvonattal Kissebes állomásra, honnan Iparvasúttal megyünk Grecesuny megállóig. Utiköltség a vasúton 110 lej, míg ehhez 40 lej rendezési költség járul. Vezető Györke Márton. Visszaérkezés vasárnap este 9 órakor.

Szülei szemeláttára szívenlőtte magát egy községi tisztviselő

(Arad.) Tragikus öngyilkosság játszódott le néhány nappal ezelőtt az aradmegyei Galsa községben. Wingel József galsai községi tisztviselő szülei szemeláttára szívenlőtte magát és nyomban meghalt.

Wingel József még néhány hónappal ezelőtt Galsa község pénztárosa volt. Utóbb a községben mást neveztek ki erre a tisztségre. Wingel József az utóbbi időben igen rossz anyagi viszonyok között élt. Anyagi romlását azzal magyarázták, hogy a községi tisztviselő egyik rokonáért nagyobb összegű váltót zsírált. Wingel rokona nem tudta a váltókat beváltani és így a zsírált összeget a községi tisztviselőn hajtották be a váltó tulajdonosai. Wingel József mindenét értékesítette, csakhogy kötelezettségének eleget tudjon tenni. A községi tisztviselő már napok

óta valósággal buskomor volt. Szüleinek — atikkal egy lakásban lakott — állandóan hangoztatta, hogy az élet az ő számára már nem tartogat semmit. A szülők vigasztalni próbálták a fiatalembert, aki ugyilátszik már akkor foglalkozott az öngyilkosság gondolatával. Néhány nappal ezelőtt a reggeli órákban szüleiivel közösen fogyasztotta el reggelijét Wingel József. Reggeli után még elbeszélgetett. Társalgás közben hirtelen elfordult, előrántotta revolverét és közvetlen közeli szívére célzott. A golyó talált, mert Wingel holtan rogyott össze. Galsa község előjárósága átvizsgálta a Wingel József kezelése alatt álló ügyeket, de mindent a legnagyobb rendben talált. A községi tisztviselő tragikus öngyilkosságát az egész községben nagy részvétellel fogadták.

Apróhirdetések

Ebben a rovatban minden szó 2 lej. Vastagabb betűvel szedve 4 lej. A legkisebb apróhirdetés 20 lej. — Állást keresők féláron hirdethetnek. Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Kiadó Zápolya-utca elején 2 szoba, konyhas lakás és még sok más lakás. Dunky úgynöknél, Főter 10.

Jókarban levő motorkerékpár eladó. Bővebbet Szilankovits eróiter, Str. Memorandului 9. alatt.

Erdőkezelő, beszél magyarul, németül és románul, többévi gyakorlatlallal mindenféle keményfaszakmához ért, állást keres. Megy bárhova, vidékre is, szerény igényű, jó bizonyítványokkal rendelkezik. Cím a kiadóban.

Jakab Adolf ócskaruha kereskedő a Széchenyi-tér 23. számú szuterinlakásban, javít, takarít vegyileg olcsó árban férfiruhákat.

Női divat

Szabó Jend divatkülönlegességek nagyáruház. Calea Regele Ferdinand 5. (v. Wesselényi-utca) Telefon 479.

Golya-Áruház női divat különlegességek nagyáruház. Cal. Regele Ferd. 11 (v. Wesselényi-u.) Telefon: 9-57.

Férfi divat

Neumann M. utóda Boschán Géza. Kész férfiruhák áruház. Uri szabóság. Piața Unirii (Főter) 14. sz.

Katz és Fia Kész férfi és gyermekruhák. Mértékutáni szabóság. Piața Unirii (Főter) 10. Telefon: 8-35.

A kémia legújabb vívmánya szerint fest, tisztít

Czink, Cluj

Stizos polosknhálai 25 lej üvegje. Kapható **Pemeter C.** gyógyszerárban, Cluj, C. Motilor 2.

Szamosfalvi gyógyfürdőhöz reggel minden 10 percben indul a Koronavendéglő és Szállodától a fürdőautó.

Speciális épület és butorfényvezést a legszakszerűbben és legolcsóbban **Boziny** készít. Szentgyörgy-utca 17.

Családi ház minden mellékhelyiséggel nagyon kedvező feltételek mellett eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Férfiruha és szakettöltény teljesen jó állapotban, közepmagas alakra, olcsón eladó. Cím: Str. Caragiale (Tompá Mihály-utca) 1. II. 9. Délelőtt 11-1 között.

Kötött-szövöttáru

Blatt kötött és szövött áruk gyári lerakata, ahol legolcsóbban szerezhet be harisnyát, kezyűt és kötött árut. Főter 13.

Edény - üveg

Maskovits és Társa konyhafelszerelési cikkek, üveg és porcellán áruk. Alpaca evőeszközök. Calea Regele Ferdinand. Főpostával szemben.

Könyv - papír

Keszei Albert Könyv és papírkereskedése, antikvariátuma és nyomdai munkák felvételi helye, Piața Unirii (Főter) 1.

Lepage könyv, zenemű, (kotta), papír, írószer, rajzszersz. Áruház. Nyomdai- és kiadóvállalat. Kérjen jegyzékeket.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság

CLUJ KOLozsvár
PIAȚA UNIRII No. 7. MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR 7.

Betéteket előnyös kamattal fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza. Olcsó kölcsönöket nyújt!

Fiókjai: Dej, Dicioșanmartin, Alba-Iulia, Târgul-Mures, Oradea és Timișoara (Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyvárad és Temesvár.

Affiliált intézetei: Torda aranyosvármegyei Takarékpénztár Rt., Turda (Torda), Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt., Aiud (Nagynyenyed), Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt., Odorheiu (Székelyudvarhelyen és Cristur (Székelykeresztúron), Szászrégenvidéki Takarékt és Hitel Rt. Reghin (Szászrégen), Népbank Rt. Huedin (Bánffyújváros), Szamosújvári Hitelbank Rt. Gherla (Szamosújvár)

Minden bankügyletet legelőnyösebben végez. :: Áruaktárai a vasút mellett.

Saját tőkéi
143 millió lei

Asszonyok réme

Irta Otto Wurm

(124.)

Rövid parancsszó és a Terror zugva sülyedt a vízbe.

— Ma Bill nem érte el célját látom az arcáról.

— Igen, most már nem megy olyan könnyen, a rendőrség pokol módon résen van. De bizzuk ez csak Billre!

Eközben Bill belépett a kabinba. Rögtön észrevette, hogy embere a leányról a vizes köppényt levetették.

— Ezt igazán okosan tettétek mindjárt Elisa gondjaira bízom!

A pamlaghoz lépett és fölemelt a kendőt, melyet emberei borítottak az elaléltra.

— Ó, mily szép! Még gyermeknek mondható, de mily csodálatosan szép!

Mélyen lehajolt, de azonnal visszahökkent.

— Így tartod meg esküd? — szól magában. — Hogy elfelejtette Annny kérését. Hát nem ígertem meg neki, hogy az ő képe lesz az egyedüli, kinek képét szívémben hordom. Férfi vagyok és szavamnak embere akarok lenni.

Ismét vissza akarta borítani a kendőt, de egy mély sóhajítás Molly kebeléből megakadályozta tervében.

Molly felvetette szeméit. Azt hitte álmodik.

Pompás fényűzéssel butorozott szobájában volt a Duna hullámai helyett.

Önkénytelenül is felemelkedett. Pillantása az előtte álló, fekete álarcos emberre esett.

Kitágult szemekkel bámult az összefont karokkal mozdulatlanul álló férfire.

Egy sikoltás hagyta el ajkait és visszarojgyott a pamlagra.

— Uram, könyörüljön szegény elveszett lelkemen!

Kezeivel befődte arcát, hiszen a férfi, aki előtte állt, Bill volt... Bill, aki...

Halk kacaj volt a válasz.

— Fél tőlem kisasszony?

Molly a halálfélelem gyötrelmében szenvedte keresztül.

A hullámokból menekült, hogy a borzasztó gyilkos tőre alatt vérezzen el.

Minden pillanatban várt, várt, hogy a gyilkos törét a keblébe meritse.

De ez nem történt, Bill mozdulatlanul állt helyén. Ugyilátszott, mintha növelni kívánná áldozatának kínjait.

— Fél tőlem, kisasszony? — kérde ismételtlen.

— Óh, óh, — nyögött Molly eszméletlenül rogyva össze.

Az álarcos most hallotta a zugást, susterget, mely a Terrornak a kikötőbe való érkezését jelentette.

Gyorsan ráborította a kendőt az alélt leányra és terhével mint egy lepke hagyta el a hajót. Felmenve a lépcsőn, szobájába lépett.

Csengettyű hangja hallatszott és csakhamar félrevonattak a nehéz függönyök és egy csinos leány jelent meg a szobában.

— Elisa, ezt a leányt a hullámokból mentettem ki. Vigyük a szerencsétlent egy ágyba, gondoskodjék arról, hogy senki se láthassa, természetesen arról is, hogy el ne hagyja a szobát.

Hallgatva követte a leány a parancsot. Karl Mollyval a karjain követte őt.

(Folyt. köv.)